

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/52621,Spotkanie-bulgarskich-dziennikarzy-i-historykow-z-wiceprezesem-IPN-dr-Mateuszem-.html>
26.04.2024, 20:34

Spotkanie bułgarskich dziennikarzy i historyków z wiceprezesem IPN dr. Mateuszem Szpytmą

23 maja 2018 r. w warszawskiej siedzibie Instytutu Pamięci Narodowej gościliśmy dziennikarzy i historyków z Bułgarii, zainteresowanych działalnością i inicjatywami edukacyjnymi IPN. Główne zdania Instytutu przybliżył naszym gościom wiceprezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.

Wiceprezes IPN na początku spotkania przedstawił strukturę instytucji, jej poszczególne departamenty i ustawy zakres działalności. Zwrócił uwagę, że ważnym punktem odniesienia

dla IPN było wcześniejsze powstanie Instytutu Gaucka, jednak badania naszej instytucji obejmują szerszy okres historyczny – lata 1917–1990. Dr Mateusz Szpytma tłumaczył, że najdłuższą tradycję w naszej instytucji ma Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, kontynuująca prace swoich poprzedników (m.in. Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce), w której działa 76 prokuratorów.

Dziennikarzy i historyków z Bułgarii interesowała m.in. działalność Biura Lustracyjnego i Archiwum IPN. Padały pytania o to, kto może występować o udostępnienie dokumentów w Archiwum, jakiego rodzaju dokumenty znajdują się wśród niemal 100 km akt, które – jak podkreślił wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma – są „sercem Instytutu” i podstawą do badań naukowych.

Goście z Bułgarii pytali też, jakie kary grożą osobom publicznym za zatajenie współpracy z komunistycznym aparatem bezpieczeństwa w oświadczeniu lustracyjnym (w przypadku wydania wyroku przez sąd), jak okres PRL jest przedstawiany w polskich podręcznikach historii, czy sprawcy zabójstw na tle politycznym mogą liczyć na przedawnienie.

Uczestnikami spotkania byli dziennikarze Dżanan Dural, Irina Nedewa, Swetosław Terziew, dr Albena Simowa, redaktor naczelna „AzBuki National Publishing House” – wydawnictwa Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Republiki Bułgarii oraz historycy: doc. dr Mira Markowa, zastępca dziekana Wydziału Historii Uniwersytetu Sofijskiego, dr Dżeni Iwanowa z Archiwum Nauki Bułgarskiej Akademii Nauk, dr Władimir Stanew, wykładowca w Katedrze Nowej Historii Bułgarii Uniwersytetu Sofijskiego oraz Milena Michailova, pracownik działu programowego Instytutu Polskiego w Sofii. Wizytę studyjną w dniach 22–27 maja dla dziennikarzy i historyków z Bułgarii zorganizowało Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP. Spotkanie w siedzibie IPN zorganizował Instytut Pamięci Narodowej.

Wydawnictwo „AzBuki National Publishing House” publikuje prestiżowy kwartalnik „Historia”. W 2017 r. ukazał się w nim zbiór artykułów koncentrujących się wokół zagadnienia „Pamięć historyczna w kontekście ratowania Żydów podczas II wojny światowej”. Wyniki swej pracy badawczej zaprezentowali związani z Instytutem Pamięci Narodowej historycy: Marcin Urynowicz, Waldemar Grabowski, Grzegorz Berendt (obecnie zastępca dyrektora Muzeum II Wojny Światowej), Aleksandra Namysło, Elżbieta Rączy, Sebastian Piątkowski, Mateusz Szpytma. Tekst wprowadzający napisał zastępca Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.